Canon de rugăciune către Sfântul apostol Filip

(s.v. 14 noiembrie / s.n. 27 noiembrie)

Sfântul apostol Filip (s.v. 14 noiembrie / s.n. 27 noiembrie):

https://www.academia.edu/44587423/Sf%C3%A2ntul_apostol_Filip_14_noiembrie_

https://archive.org/details/sf.-ap.-filip

https://www2.slideshare.net/steaemy1/sf-ap-filip

***

Materiale despre Sfântul apostol Filip:

https://independent.academia.edu/emystea/Sf-ap-Filip-(14-nov)

https://archive.org/details/@steaemy?query=apostol+Filip+noiembrie

https://www.slideshare.net/steaemy1/search_my_uploads?type=&new=&q=apostol+Filip+

***

Însă dincolo de faptul că Sfântul Filip face parte din grupul „Sfinților și întru tot lăudaților apostoli”, care au răspândit cuvântul Evangheliei la „toate neamurile” (Matei 28, 19) și la „toată făptura”(Marcu 16,15), „până la marginile pământului”

(FA 1, 8), pentru noi, românii, el are o importanță aparte: este, alături de Sfântul apostol Andrei, întâiul chemat, apostolul românilor.

Dacă până în urmă cu vreo două-trei decenii se știa că la noi, la români, învățătura creștină, „mântuitoare", a ajuns grație predicii Sfântului apostol Andrei, datorită preocupării și contribuției regretatului profesor academician Emilian Popescu s-a dovedit că Sfântul Andrei nu este singurul apostol care a semănat Cuvântul Evangheliei în Sciția, ci el a fost însoțit și de Sfântul apostol Filip, concetățeanul său.

Așadar, creștinismul românesc se datorează celor doi Sfinți apostoli: Andrei și Filip.

&&&

Troparul Sfântului apostol Filip, glasul al 3-lea: Apostole Sfinte Filip, roagă pe Milostivul Dumnezeu să dăruiască iertare de greşeli sufletelor noastre.

Cântarea 1

Irmos: Ca pe uscat umblând Israel, cu urmele prin adânc, pe prigonitorul Faraon văzându-l înecat, a strigat: lui Dumnezeu cântare de biruinţă să-I cântăm.

Stih: ***Sfinte apostole Filip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu Razele cele prea luminate ale dumnezeieştii străluciri, lui Hristos îndulcindu-te luminat, de Dumnezeu propovăduitorule apostole Filip, cu strălucirile tale cele după împărtăşire, luminează-ne pe noi.

Stih: ***Sfinte apostole Filip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cel ce ţie ţi-a arătat mărirea Părintelui prin Sine, Sfinte Filip, Hristos cu ceata ucenicilor pe tine te-a rânduit, a ta faptă bună mai înainte cunoscând, de Dumnezeu fericite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Acum nu în închipuiri întunecate, nici în umbre, nici în oglinzi vezi, prea înţelepte, pe Izvorul bunătăţilor Hristos, marginea doririlor, ci faţă către faţă Îl vezi lămurit.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Lipsind căpeteniile din seminţia lui Iuda, Preacurată, Fiul tău şi Dumnezeu, venind Povăţuitor marginilor pământului, cu adevărat acum a împărăţit.

Catavasie: Deschide-voi gura mea şi se va umplea de Duhul şi cuvânt răspunde-voi Împărătesei Maici; şi mă voi arăta luminat prăznuind şi voi cânta minunile ei, bucurându-mă.

Cântarea a 3-a

Irmos: Nu este sfânt precum Tu, Doamne Dumnezeul meu, care ai înălţat fruntea credincioşilor Tăi, Bunule şi ne-ai întărit pe noi pe piatra mărturisirii Tale.

Stih: ***Sfinte apostole Filip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Tu fiind plin de lumina privirii la cele de sus, prin lucrare, lui Hristos, Luminii celei mari ce a fost cu noi, te-ai învrednicit a sluji, dumnezeiscule Filip.

Stih: ***Sfinte apostole Filip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Temei dogmelor celor creştineşti a ta învăţătură de Taină creştineşte s-a arătat, că printr-însa cu dreaptă credinţă am cunoscut pe Fiul Unit fiind cu Părintele.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Sfeşnic de aur ai fost, strălucind oamenilor lumina cea pururea veşnică şi luminând printr-Însul lumea ai lămurit cu cunoştinţa, Sfinte Filip, prea alesule.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Spre tine, Preasfântă curată, nenădăjduindu-mă, să nu cad din nădejdea cea întru tine. Ci, ca o Maică milostivă a Iubitorului de oameni Dumnezeu, din cursele vrăjmaşului mă miluieşte.

Catavasie: Pe ai tăi cântăreţi, Născătoare de Dumnezeu, ceea ce ce eşti izvor viu şi îndestulat, care s-au împreunat ceată duhovnicească, întăreşte-i întru dumnezeiască mărirea ta, cununilor măririi învrednicindu-i.

Cântarea a 4-a

Irmos: Hristos este Puterea mea, Dumnezeu şi Domnul, cinstita Biserică cu dumnezeiască cuviinţă cântă strigând; din cuget curat întru Domnul să prăznuim.

Stih: ***Sfinte apostole Filip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Locaş Soarelui Hristos, al adevăratei Lumini şi biserică ce ai încăput strălucirea Lui te-ai arătat şi cer care ai spus slava lui Dumnezeu oamenilor.

Stih: ***Sfinte apostole Filip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Întru omenirea cea stricată prin patimi, fiind pus tu de Hristos ca dumnezeiască sare, ai uscat putreziciunea ei cea cumplită, de Dumnezeu grăitorule, cel ce eşti vrednic de minune.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu puterea lui Hristos, Sfinte Filip, fiind întărit, decât tabăra demonilor şi a celor rău credincioşi, te-ai arătat mai tare pe pământ, strigând bună vestire a dumnezeieştii Vieţi.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Liman cu bună linişte Hristos te-a arătat celor ce cu credinţă şi cu dragoste adevărată pe tine, Stăpâna cea cu totul fără prihană, din cuget curat de Dumnezeu Născătoare te vestesc.

Catavasie: Sfatul cel neurmat şi dumnezeiesc, al Întrupării Tale celei de sus, celei din Fecioară, proorocul Avacum avându-l în minte, a strigat: Slavă puterii Tale, Doamne.

Cântarea a 5-a

Irmos: Cu dumnezeiască strălucirea Ta, Bunule, sufletele celor ce aleargă la Tine cu dragoste, mă rog, luminează-le; ca să Te vadă Cuvinte al lui Dumnezeu pe Tine, Adevăratul Dumnezeu, cel ce îi chemi din negura greşelilor.

Stih: ***Sfinte apostole Filip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Veninul vrăjmaşului cel de suflet stricător, cu palmele tale cele tămăduitoare, de Dumnezeu grăitorule, l-ai uscat, mântuind pe cei ţinuţi întru mânia cea de moarte aducătoare, a cumplitei dureri.

Stih: ***Sfinte apostole Filip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu foc insuflat arătându-te, cu venirea Mângâietorului şi cu harul, Sfinte Filip, pe cei amorţiţi de frigul necredinţei, cu căldura credinţei i-ai înviat.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Aproape de Hristos ai fost, strălucirile cele date ţie luându-le fără mijlocire şi luminând şi povăţuind pe cei ce aleargă la tine, i-ai dus la Ziditorul tău.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Cel ce cu cuvântul toate le zideşte şi cu înţeleaptă purtare de grijă le iconomiseşte, Însuşi Domnul precum voieşte, pentru milostivire S-a zidit de tine, Preacurată şi în chip negrăit Trup S-a făcut.

Catavasie: Spăimântatu-s-au toate de dumnezeiască mărirea ta; că tu, Fecioară, neispitită de nuntă, ai avut în pântece pe Dumnezeu cel peste toate şi ai născut pe Fiul Cel fără de ani, cel ce dăruieşte pace tuturor celor ce te laudă pe tine.

Cântarea a 6-a

Irmos: Prins a fost dar nu s-a ţinut în pântecele chitului proorocul Iona, căci purtând Chipul Tău, al Celui ce ai pătimit şi îngropării Te-ai dat, ca dintr-o cămară a ieşit din fiară şi a strigat străjerilor: cei ce păziţi cele deşarte şi mincinoase, mila voastră o aţi părăsit.

Stih: ***Sfinte apostole Filip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Văzând că înşelăciunea vrăjmaşului mânca şi pierdea neamul omenesc, ai încordat săgeţile Tale cele ascuţite, adică pe Sfinţii apostoli şi slobozindu-le ai desfăcut încheietura pieptului balaurului, Hristoase, vindecând pe toţi de vătămarea şi stricăciunea lui, Mântuitorule.

Stih: ***Sfinte apostole Filip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu lumină de sus strălucind, te-ai arătat ca un fulger lumii luminând şi ca un munte ce picură dulceaţă, ca nişte rouă dumnezeiască ce cade din cer, ca un apostol ales, ce ai plinit ceata numărului al doisprezecelea a ucenicilor lui Hristos, prea fericite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Învăţându-se din adâncul Tainei tale dumnezeiescul ucenic, Te-a propovăduit cu mare glas pe Tine, ca pe un râu al păcii ce izvorăşte izvor de dulceaţă, ca pe un val ce îneacă mărirea păgânilor, Bunule şi a binevestit a Ta mărită Pogorâre, cea pentru noi.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Pe toţi oamenii cei ucişi şi pierduţi prin moarte, tu i-ai chemat la viaţa cea veşnică, născând pe Hristos, Nemurirea cea nestricăcioasă; şi ai luminat şi ai slobozit pe cei întunecaţi, dezlegând legăturile izgonirii noastre, ceea ce eşti Prealăudată.

Catavasie: Înţelepţii lui Dumnezeu, care faceţi acest praznic dumnezeiesc şi cu totul cinstit al Maicii lui Dumnezeu, veniţi să batem din palme, slăvind pe Dumnezeu, cel ce S-a născut dintr-însa.

Condac, glasul al 8-lea:

Podobie: Ca nişte pârgă a firii, ţie, Săditorul făpturii, lumea Îţi aduce, Doamne, pe purtătorii de Dumnezeu mucenici; pentru ale căror rugăciuni, în pace adâncă, Biserica Ta, pentru Născătoarea de Dumnezeu, păzeşte-o, mult-Milostive.

Ucenicul şi prietenul Tău şi următorul Patimii Tale, de Dumnezeu grăitorul apostol Filip, lumii pe Tine Te-a propovăduit. Pentru ale cărui rugăciuni, păzeşte de vrăjmaşii cei fărădelege Biserica Ta şi cetatea Ta, pentru Născătoarea de Dumnezeu, mult Milostive.

Cântarea a 7-a

Irmos: Tinerii în Babilon, cu dumnezeiască râvnă fiind aprinşi, îngrozirea tiranului şi a văpăii bărbăteşte o au călcat, şi în mijlocul focului fiind aruncaţi, rourându-se au cântat: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Stih: ***Sfinte apostole Filip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca o lumină ai fost trimis în chip de săgeată, apostole, cu luminoase raze luminând pe cei ce cu credinţă strigă: Binecuvântat eşti Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Sfinte apostole Filip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu bogate revărsări de lumină ale dumnezeieştii propovăduiri, fericite, strălucind luminat, pe cei din întuneric dulce a cânta i-ai luminat: Binecuvântat eşti Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Bârfirea ritorilor şi toată măiestria vorbelor, cu puternicul cuvânt al credinţei biruind-o ai cântat: Binecuvântat eşti Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

În două firi mai presus de fire împreunate, Fecioară curată, ai născut neamestecat pe Hristos, căruia strigăm: Binecuvântat eşti Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri.

Catavasie: N-au slujit făpturii înţelepţii lui Dumnezeu, ci numai Făcătorului; şi groaza focului bărbăteşte călcând-o, se bucurau, cântând: Prealăudate Dumnezeul părinţilor noştri şi Doamne, bine eşti cuvântat.

Cântarea a 8-a

Irmos: Pentru Legile părinteşti, fericiţii tineri, în Babilon, mai înainte nevoie pătimind, au dispreţuit porunca cea nebunească a celui ce împărăţea şi împreunându-se cu focul de care nu s-au ars, Celui ce Stăpâneşte, cântare vrednică l-au cântat: pe Domnul lăudaţi-L, lucrurile şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinte apostole Filip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Lumină lumii pe tine te-a săvârşit, Lumina cea părintească, Cuvântul cel ipostatic, alegându-te din lume, apostole de trei ori fericite. Şi într-armându-te cu dumnezeiască puterea Sa, te-a trimis ca pe un ostaş într-armat şi nebiruit, care ai strigat: pe Domnul lăudaţi-L, lucrurile şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinte apostole Filip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu putere dumnezeiască întărit fiind, cetele cele împotrivă luptătoare le-ai biruit, surpând cumplita lor oştire; că pacea soartă nebiruită luând, ai răsădit lumii paşnică aşezare, strigând: pe Domnul lăudaţi-L, lucrurile şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Binecuvântăm pe Tatăl, pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeu.

Cu toată dragostea te-ai alăturat de Cuvântul lui Dumnezeu, cel ce S-a Întrupat, apostole, ucenic Lui făcându-te şi dumnezeiască slugă şi de Taine grăitor. Pentru aceasta de Dânsul fiind trimis la păgâni, ai propovăduit venirea Lui, strigând: pe Domnul lăudaţi-L lucrurile şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

S-a unit întreg, mai presus de cuget, fără schimbare cu toată omenirea, Dumnezeu Cel Preaînalt, în pântecele tău, Preasfântă Fecioară. Pentru aceasta în două firi este cunoscut Hristos, Unul fiind după amândouă, căruia cântând, strigăm: pe Domnul lăudaţi-L, lucrurile şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Catavasie:

Să lăudăm, să binecuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Pe tinerii cei bine credincioşi, în cuptor, naşterea Născătoarei de Dumnezeu i-a mântuit, atunci fiind închipuită, iar acum plinită pe toată lumea ridică să-Ţi cânte Ţie: pe Domnul, lucrurile, lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi pe Dânsul întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Pe Dumnezeu a-L vedea nu este cu putinţă oamenilor, spre care nu cutează a căuta Oştile îngereşti; iar prin tine Preacurată S-a arătat oamenilor Cuvântul Întrupat. Pe care mărindu-L cu Oştile cereşti, pe tine te fericim.

Stih: ***Sfinte apostole Filip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Acum învrednicindu-te de Slava cea negrăită şi de Lumina cea neînserată, unde este veselia cea nespusă, unde este bucuria cea neîncetată, în biserica celor întâi-născuţi, unde sunt locaşurile drepţilor, roagă-te pentru toţi creştinii, Sfinte apostole Filip, prea înţelepte.

Stih: ***Sfinte apostole Filip, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Împodobit fiind cu podoaba bunei cuviinţe celei înţelegătoare şi încununat fiind cu cununa Împărăţiei, de Dumnezeu înţelepţite şi cu îndestulate dări de lumină, Sfinte apostole Filip, fiind înconjurat şi cu razele Luminii celei mai presus de fiinţă bucurându-te, înaintea Scaunului Stăpânului tău stai, fericite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu toţi cinstiţii apostoli şi cu proorocii şi cu purtătorii de chinuri, Sfinte Filip, cu cuvioşii, cu ierarhii şi cu drepţii, cu Născătoarea de Dumnezeu roagă-te, să dăruiască dezlegare de greşeli şi curăţire de multe păcate, celor ce cu credinţă săvârşesc de lumină purtătoare şi dumnezeiască pomenirea ta.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Pe Cuvântul Întrupat, cel ce mai înainte fără de trup a fost, Fecioară Maică, L-ai născut; pentru aceasta după adevăr, toţi pe tine cu dreaptă credinţă te propovăduim, mai adevărată numire ţie aducând, curată, că tu rădăcină mântuirii credincioşilor rămâi.

Catavasie: Tot neamul pământesc să salte, cu Duhul fiind luminat şi să prăznuiască firea minţilor celor fără de trup, cinstind sfânta prăznuire a Maicii lui Dumnezeu şi să cânte: Bucură-te, prea fericită, Născătoare de Dumnezeu, curată, pururea Fecioară.

Sedelna, glasul al 8-lea. **Podobie:** Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Izgonitor de demoni arătându-te şi luminător celor din întuneric văzându-te, ai arătat pe Soarele care a strălucit din Fecioară. Şi capiştile idoleşti sfărâmând, ai ridicat Biserici, fericite, spre Slava Dumnezeului nostru. Pentru aceasta pe tine te cinstim şi dumnezeiască pomenirea ta strălucit o prăznuim şi cu un glas strigăm către tine, Sfinte apostole Filip: roagă-te lui Hristos Dumnezeu, iertare de greşeli să dăruiască celor ce prăznuiesc cu dragoste sfântă pomenirea ta.

Sedelna, glasul al 8-lea. **Podobie:** Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Nor purtător de ploaie duhovnicească, cu adevărat te-ai arătat celor de pe pământ, adăpând inimile celor de pe pământ, ca pe o ţarină în taină; că înconjurând cu cuvântul, ai adăpat marginile şi ca nişte ploi verşi miruri din sicriu. Pentru aceasta, suflând în inimile cele credincioase, mireasma Duhului ai adunat într-însele, Sfinte apostole Filip. Roagă-te lui Hristos Dumnezeu, iertare de greşeli să dăruiască celor ce prăznuiesc cu dragoste sfântă pomenirea ta.

Sedelna Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul al 8-lea. **Podobie:** Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Sufletul meu cel smerit, Fecioară, din pruncie întinându-l eu păcătosul şi cu cuvinte şi cu fapte afundându-mă în noroi, nu mai am ce face, sau unde să scap, dar nici altă nădejde nu ştiu, fără numai pe tine, curată. Vai mie, netrebnicul! Pentru aceasta acum năzuiesc rugător către tine, cea cu totul fără prihană şi mă rog, mărturisindu-mă ţie că am greşit. Roagă-te, Fiului tău şi Dumnezeu, iertare de greşeli să mi se dea, că spre tine mi-am pus nădejdea eu netrebnicul, robul tău.

Pr. prof. dr. Ion Vicovan - Sfântul Filip, apostol al Mântuitorului și al neamului românesc

Despre Sfântul apostol Filip, pe care Biserica îl cinstește în chip deosebit în ziua de 14 noiembrie, găsim informații în Sfânta Scriptură, în Fragmentul de calendar got, în Martirologiile istorice și Viețile Sfinților.

Din Sfânta Scriptură aflăm, de pildă, din Evanghelia după Sfântul Ioan, că Sfântul Filip era originar din cetatea Betsaida Galileei, „cetatea lui Andrei și a lui Petru” (Ioan 1, 43), Sfântul Andrei fiind cel care l-a chemat pe Filip la Mesia, la Hristos. Așa se explică alegerea sa ca al treilea apostol, după Andrei și Petru. Sfântul Filip, la rândul său, (l)„a găsit” pe Natanael (Ioan 1, 45).

În cartea Faptele Apostolilor citim despre începutul misiunii Sfântului Filip „într-o cetate a Samariei”, unde „le propovăduia pe Hristos” (FA, 5,8), iar mulți dintre „bărbați și femei se botezau” (FA 8, 12), sau despre tălmăcirea textului „proorocului Isaia marelui dregător al Candachiei, regina Etiopiei”..., care venise la Ierusalim ca să se închine”, căruia Sfântul Filip L-a „binevestit pe Iisus” și pe care, după ce a mărturisit credința în Hristos ca Fiu al lui Dumnezeu” (FA 8, 37), l-a botezat (FA 8, 38). Aflăm, de asemenea, că Sfântul apostol Filip a fost prezent la minunea înmulțirii pâinilor (Ioan 6,7), la el „elinii”, veniți la praznic, apelau rugându-l să le mijlocească întâlnirea cu Hristos (Ioan 12, 20-22) și altele.

În Viețile Sfinților pe luna noiembrie, ziua 13, citim despre „Viața și pătimirea Sfântului apostol Filip”, scrisă de Sfântul Simeon Metafrastul (sec. X). În esență, ea conține elemente privitoare la originea, profesia și chemarea sa la apostolat, aspecte din ucenicia sa pe lângă „Învățătorul”, precum și din misiunea împlinită în Galileea și în țările Asiei, după care în părțile Frigiei, la Ierapoli, unde a sfârșit ca martir, fiind răstignit.

Însă dincolo de faptul că Sfântul Filip face parte din grupul „Sfinților și întru tot lăudaților apostoli”, care au răspândit cuvântul Evangheliei la „toate neamurile” (Matei 28, 19) și la „toată făptura”(Marcu 16,15), „până la marginile pământului” (FA 1, 8), pentru noi, românii, el are o importanță aparte: este, alături de Sfântul apostol Andrei, întâiul chemat, apostolul românilor.

Dacă până în urmă cu vreo două-trei decenii se știa că la noi, la români, învățătura creștină, „mântuitoare”, a ajuns grație predicii Sfântului apostol Andrei, datorită preocupării și contribuției regretatului profesor academician Emilian Popescu s-a dovedit că Sfântul Andrei nu este singurul apostol care a semănat Cuvântul Evangheliei în Sciția, ci el a fost însoțit și de Sfântul apostol Filip, concetățeanul său.

Așadar, creștinismul românesc se datorează celor doi Sfinți apostoli: Andrei și Filip. Așa se explică, între altele, prezența celor doi în izvorul istoric „Fragmentul de calendar got”.

Din Fragmentul de calendar got, cel mai vechi calendar al lor, alcătuit în Tracia și care datează din secolul al IV-lea, deducem cinstirea pe care goții, primul popor migrator venit pe teritoriul patriei noastre după retragerea aureliană (270-275), au acordat-o Sfinților apostoli Andrei și Filip. Această evlavie se explică prin faptul că odată cu învățătura creștină primită de la populația locală creștină, goții au preluat și cinstea pe care aceasta o dădea Sfinților, în general, și celor doi apostoli, Andrei și Filip, în special. Precizăm că ceea ce se numește „Fragmentul de calendar got” cuprinde sfinții din perioada cuprinsă între 23 octombrie și 30 noiembrie.

Goții, prezenți în nordul Dunării aproximativ un secol, au primit creștinismul atât în urma contactelor cu populația băștinașă creștină, ai căror membri au transmis noua învățătură (creștină) „de la om la om”, cât și prin relațiile pe care le aveau cu creștinii din sudul Dunării, respectiv din Dobrogea, precum și ca urmare a misiunii lui Ulfila, „Apostolul goților”.

Așa înțelegem rapida creștinare a goților, care au dat Bisericii o mulțime de sfinți- informațiile păstrate vorbesc de 26 martiri creștini - mai cunoscuți fiind Sfântul

Nichita (pomenit pe 15 septembrie) și Sfântul Sava Gotul sau de la Buzău (prăznuit pe 12 aprilie).

De asemenea, dovada că goții s-au organizat bisericește, cu ierarhie, o arată participarea episcopului Teofil „al Goției" la primul Sinod ecumenic de la Niceea din anul 325, alături de episcopul Tomisului, conform mărturiei lui Eusebiu de Cezareea, „Părintele Istoriei bisericești".

Mai mult, moaștele Sfântului Sava, înecat în râul Buzău în 12 aprilie 372, a determinat o interesantă și valoroasă corespondență între Sfântul Vasile cel mare, arhiepiscopul Cezareei Capadociei, și Sfântul Bretanion, episcopul Tomisului (tradusă și în limba română, în colecția „Părinți și Scriitori bisericești", vol. 12, 1988).

Din Martirologiile istorice aflăm că Sfântul apostol Filip a predicat în Sciția. Astfel, două dintre cele cinci „Martirologii istorice", a lui Usuard (sec. IX) și Adon de Vienne (sec. IX), atestă misiunea Sfântului apostol Filip în părțile noastre, în Sciția. Precizăm că cele cinci Martirologii (Beda Venerabilul, sec. VIII, Raban Maur-sec. IX, Flor de Lyon-sec. IX, Adon de Vienne-sec. IX și Usuard-sec. IX), care constituie categoria Martirologiilor istorice, stau la baza Martirologiului roman, deci un document eclesiastic oficial, definitivat în anul 1584.

Astfel, în Martirologiul lui Adon de Vienne, pentru data de 1 mai, se consemnează: „Pomenirea Sfinților apostoli Filip și Iacob, dintre care Filip, după ce a convertit la credința în Hristos aproape întreaga Sciție...a câștigat-o și care a adormit (în Domnul) în cetatea Ierapolis din Asia, fiind înmormântat cu părinții săi după un sfârșit frumos".

Cuvinte similare sunt menționate și de către Usuard în Martirologiul ce-i poartă numele și tot pentru ziua de 1 mai: „De asemenea se face cinstirea fericiților apostoli Filip (nota n.) și Iacob, dintre care Filip, după ce a convertit la credință aproape întreaga Sciție, a avut un frumos sfârșit în cetatea Ierapole din Asia. Iacob însă, care e numit fratele Domnului, a fost înmormântat lângă templul din Ierusalim, unde el fusese aruncat".

Așadar, ziua de astăzi, 14 noiembrie, închinată Sfântului Filip, apostol al românilor, împreună cu Sfântul apostol Andrei, este o zi însemnată atât pentru Biserica Ortodoxă, în general, cât și pentru Biserica Ortodoxă Română, în special, după cum ar trebui să fie și pentru fiecare membru al acesteia, bine știind că Biserica este formată din „pietre vii" (I Petru 2, 5) a căror menire este să ne apropiem de El, „piatra cea vie" (I Petru 2, 4).